

UNHCR

Агентство ООН у справах біженців

УКРАЇНА СПІЛЬНА ОЦІНКА ПОТРЕБ 2017

«Ми носимо нашу трагедію у собі»

Звіт про проведення у 2017 році спільної оцінки потреб біженців, шукачів притулку та внутрішньо переміщених осіб в Україні

Подяка

Цей звіт складений на основі бесід із біженцями, шукачами притулку, внутрішньо переміщеними особами та особами під загрозою переміщення, які було проведено з лютого по березень 2017 року в Україні. Агентство ООН у справах біженців (Управління Верховного комісара ООН у справах біженців, УВКБ ООН) висловлює подяку партнерським організаціям, органам місцевої влади, центрам надання безкоштовної правової допомоги, міжнародним організаціям та представникам громадянського суспільства за активну участь і підтримку у проведенні дослідження. УВКБ ООН також дякує біженцям, шукачам притулку, внутрішньо переміщеним особам та особам під загрозою переміщення. Їхня участь у підготовці проекту продемонструвала готовність людей активно співпрацювати у прийнятті рішень стосовно їхнього захисту та пошуку рішень щодо задоволення їхніх потреб, незважаючи на виклики та труднощі, з якими ці люди стикаються у своєму нинішньому становищі.

КОНТАКТИ

Ніна Сорокопуд

Радник з питань громадської інформації УВКБ ООН в Україні

Тел.: +38 044 288-9710 дод. 322

Електронна пошта: sorokopu@unhcr.org

ФОТО НА ОБКЛАДИНЦІ:

Спеціаліст УВКБ ООН з питань захисту з'ясовує потреби сім'ї, що проживає в одному з сіл на лінії розмежування в Луганській області. Фото: Петро Шеломовський, УВКБ ООН.

Зміст

Стислий виклад	4
Методологія	5
Біженці та шукачі притулку	6
ВПО та особи під загрозою переміщення	6
Біженці та шукачі притулку	7
Умови захисту	7
Процеси захисту та отримання документів	8
Насильство та експлуатація	9
Основні потреби та послуги	9
Розширення можливостей громад і самозабезпечення	10
Довгострокові рішення	11
Рекомендації щодо біженців і шукачів притулку	12
ВПО та особи під загрозою переміщення	13
Умови захисту	13
Процеси захисту та отримання документів	15
Насильство та експлуатація	15
Основні потреби та послуги	16
Розширення можливостей громад і самозабезпечення	18
Довгострокові рішення	19
Рекомендації щодо внутрішньо переміщених осіб та осіб під загрозою переміщення	19
Висновки	22

Людмила Хоменко йде зі свого зруйнованого будинку під Маріуполем, Україна, 27 лютого 2015 року. У будинок влучив реактивний снаряд, та, на щастя, Людмила, її чоловік, доньки та онуки не були вдома. Зараз сім'я перебуває у місцевому санаторії. «Я втішаю себе думкою, що, можливо, це Господь Бог направив снаряд саме у наш пустий будинок», — каже Людмила. «І таким чином наш дім врятував житло наших сусідів, тому що вони були вдома з дитиною. Ми житимемо тут. Настане мир, і всі повернуться», — каже вона з усмішкою. — «Тут буде мир, і цей дім буде мирним та щасливим, як раніше. Все буде як колись. Ми повернемося». Фото Ендрю МакКоннелла, УВКБ ООН.

Стислий виклад

Спільна оцінка потреб в Україні 2017 року включила 167 дискусій у фокус-групах, проведених УВКБ ООН разом із партнерськими організаціями по всій країні, за підтримки органів місцевої влади, центрів надання безкоштовної правової допомоги, громадянського суспільства та міжнародних організацій. Серед респондентів були жінки та чоловіки, дівчатка та хлопчики різного віку та походження. У цьому звіті висвітлюються конкретні ризики у сфері захисту, з якими стикаються біженці, внутрішньо переміщені особи (ВПО) та особи під загрозою переміщення, а також вказано основні причини виникнення цих ризиків. У звіті подана інформація про можливості цих людей та висвітлено запропоновані ними рішення. Попередня спільна оцінка потреб проводилася в Україні у 2015 році.

Основні проблеми учасників з усіх цільових груп пов'язані з дискримінацією, адміністративними і бюрократичними перешкодами до здійснення їхніх прав, а також житловими проблемами. Усі цільові

групи закликали уряд, міжнародні організації, громадянське суспільство та місцеві громади підтримати їхню інтеграцію у толерантне та недискримінаційне суспільство.

Конкретні проблеми біженців і шукачів притулку пов'язані з ксенофобією, труднощами доступу до процедури надання притулку та недоліками цієї процедури, відсутністю перспектив місцевої інтеграції та занепокоєнням щодо пошуку довгострокових рішень. Багато хто з цих людей відчуває безвихідь та ізоляцію, незважаючи на прожиті в Україні роки, і переконані у тому, що шанси на переселення дуже невеликі. Для тих, хто вже отримав статус біженця або додатковий захист, проблеми стосуються можливостей натуралізації та стабільного життя в Україні.

Серед проблем ВПО та осіб під загрозою переміщення – висока орендна плата, відсутність перспектив працевлаштування, труднощі при отриманні державної субсидії для компенсації великих витрат на комунальні послуги, а також усвідомлення того, що шансів повернутися на колишнє місце проживання у найближчому майбутньому стає дедалі менше. Основними причинами своїх проблем ВПО вважають адміністративні та процедурні перешкоди, разом із відсутністю політичної волі, координації та розуміння з боку органів влади. Багато ВПО відчувають дискримінацію з боку українського суспільства та доходять висновку, що органи влади не докладають достатньо зусиль для забезпечення можливості повного доступу ВПО до своїх прав.

У звіті про спільну оцінку потреб даються рекомендації по кожній із цільових груп та за групами прав. Результати дослідження будуть враховані для розробки програм діяльності УВКБ ООН в Україні.

Методологія

Спільна оцінка потреб має на меті зібрати точну інформацію про конкретні ризики у сфері захисту, з якими стикаються біженці, внутрішньо переміщені особи та особи під загрозою переміщення, проаналізувати ці ризики разом із респондентами, оцінити можливості цих осіб та почути їхні пропозиції у процесі структурованого діалогу. Цей процес базується на принципах вікової та гендерної різноманітності та на підходах, що орієнтуються на громади та ґрунтуються на захисті прав. Спільна оцінка потреб забезпечує те, що біженці та ВПО безпосередню беруть участь у процесі прийняття рішень, що стосуються їхнього захисту та добробуту. Пряма співпраця з біженцями та ВПО підтримує їхнє право брати участь у прийнятті рішень, які впливають на їхнє життя, та допомагає краще зрозуміти проблеми захисту, з якими вони стикаються, щоб ефективніше на них реагувати. Поділ на окремі групи, сприяє повноцінній участі у дискусії жінок, чоловіків, дівчат та хлопців різного віку та походження. Це допомагає мобілізувати громади докладати спільні зусилля для посилення власного захисту та формує основу для реалізації прав підходу, що орієнтується на громади. Спільна оцінка є одним з етапів всебічного аналізу ситуації.

У процесі спільної оцінки потреб у 2017 році в Україні проводилися обговорення у фокус-групах за участі біженців, шукачів притулку, внутрішньо переміщених осіб та осіб під загрозою переміщення, щоб вислухати їх, зібрати інформацію та провести інтерактивний аналіз. Кожна зустріч з фокус-групою тривала в середньому 2-3 години. Модератори зустрічі просили учасників висловлювати свої думки на задані теми, а після вислуховування ставили уточнюючі запитання, скеровуючи дискусію так, щоб отримати необхідну інформацію. Завдяки такому підходу були створені умови для вільного спілкування осіб, що знаходяться під опікою УВКБ ООН. Також було забезпечено отримання якісної інформації, що дало можливість здійснити первинний аналіз ризиків у сфері захисту,

які постають перед різними групами людей, а також визначити можливості та ресурси громад, щоб покращити їхній захист. Учасників дискусій щодо спільної оцінки потреб обирали партнери УВКБ ООН та лідери громад.

Біженці та шукачі притулку

Фокус-групи: Протягом тритижневого періоду відбулося 44 дискусії у фокус-групах спільно з партнерами у правовій та соціальній сферах, а також, за можливості, відповідними представниками урядових інституцій та громадянського суспільства. Дискусійні групи були розподілені за правовою тематикою: шукачі притулку в державній системі надання притулку; шукачі притулку, які вичерпали державну процедуру; і визнані біженці та особи, що отримали додатковий захист. Дискусійні групи включали чоловіків, жінок, дітей, а також змішані гендерні групи та групи із представниками різних національностей. У кожній групі обговорювалася своя тема.

Теми: Розмови з біженцями та шукачами притулку дозволили зібрати якісні дані про проблеми захисту, ресурси громад, процеси прийняття рішень, мобілізації громад, доступ до процедур, дискримінацію, соціальні питання, місцеву інтеграцію, зміни у діяльності, що пов'язані з переселенням, добровільну репатріацію, зайнятість, свободу пересування та освіту.

Географічне покриття: УВКБ ООН разом з партнерами організувало зустрічі в областях, де проживає більшість осіб під опікою УВКБ ООН: Київській (12), Харківській (9), Одеській (14), Закарпатській (9).

ВПО та особи під загрозою переміщення

Фокус-групи: Загалом відбулося 123 дискусії у фокус-групах, із поділом учасників за віком, гендером, критеріями різноманітності та вразливості. У тому числі у дослідженні взяли участь інваліди, особи з важким медичним станом, одинокі матері, сироти, представники спільнот ЛГБТІ і ті, хто проживає у місцях компактного проживання. Більшість учасників були вихідцями з Донбасу, невелика кількість — з Криму.

Теми: Бесіди з ВПО та особами під загрозою переміщення дозволили зібрати якісні дані про проблеми реєстрації, соціальні виплати, документи, житло, працевлаштування, свободу пересування, базові потреби, мирне співіснування, участь в процесах прийняття рішень, наміри, доступ до інформації, а також сексуальне та гендерне насильство.

Географічне покриття: Спільно з партнерами УВКБ ООН організувало дискусійні зустрічі у 10 областях України: Дніпропетровській, Запорізькій, Кіровоградській, Київській, Одеській, Полтавській, Харківській, Херсонській, а також на контрольованих урядом територіях Донецької та Луганської областей.

*Юристи з неурядової організації-партнера УВКБ ООН проводять інтерв'ю з біженцем з Анголи.
Фото Вероніки Ергашевої, УВКБ ООН в Україні.*

Біженці та шукачі притулку

Умови захисту

Закон і політика: Неодноразово особи, якими опікується УВКБ ООН, зокрема особи зі статусом додаткового захисту, скаржилися на відсутність визнання, незважаючи на наявність у них відповідного правового статусу. З їх досвіду, додатковий захист вважається «другосортним» статусом і не дає такі ж права, як у випадку визнання статусу біженця, особливо при спробах отримати роботу або проходження складних адміністративних процедур. Більш того, відсутність співпраці та комунікації між різними державними установами та органами ще більше ускладнює ситуацію із забезпеченням прав осіб зі статусом додаткового захисту.

«У нас немає проблем з інтеграцією, розумієте? У нас немає проблем з людьми. Вони нас приймають, і ми їх приймаємо. Проблема полягає у визначеності нашого правового статусу та у бюрократії».

Громадянин Іраку зі статусом додаткового захисту, м. Київ

Адміністративні установи та практика: Багато учасників висловили занепокоєння щодо проблем з отриманням документів, корупцію та довгий час очікування хоч якогось правового статусу в Україні, на що часом йде кілька років.

Учасники дослідження повідомили, що, очікуючи на рішення Державної міграційної служби (ДМС), вони не мають змоги легально працювати. Кілька учасників заявили, що передача документів, що посвідчують особу, до ДМС викликає проблеми через постійну необхідність засвідчувати свою особу, щоб отримати послуги або здійснити економічну активність.

Довідка про звернення за захистом в Україні, яку видає ДМС, не є документом, що посвідчує особу. Це означає, що шукачі притулку не мають доступу до основних прав, таких як реєстрація народження або купівля квитків на поїзд. Це спричиняє сильний стрес та діє як фактор, що спонукає на подальше переміщення.

Для осіб зі статусом додаткового захисту питання про подовження їхнього статусу є невизначеним після закінчення початкового п'ятирічного строку. Це позбавляє їх змоги планувати своє життя, зав'язувати стосунки в Україні та підтримувати відносини з членами сім'ї, які перебувають за кордоном. Також вони не можуть отримати довгострокову роботу або шукати інші можливості працевлаштування де-інде у країні через обмежувальні вимоги до реєстрації місця проживання.

«Отримання українського громадянства — це дуже довга процедура, пов'язана з корупцією».

Чоловік, учасник дискусії, м. Одеса

«Знаходячись тут, ми готові ділити ті ж самі проблеми, з якими стикається український народ. Ми не боїмося труднощів. Але без документів ми — ніхто».

Учасник дискусії, м. Одеса

«Якщо ми маємо статус біженця або особи під додатковим захистом, то можемо працювати та заробляти набагато більше. 80 відсотків афганців вирішили б свої проблеми, якби мали «нормальні» документи!»

Афганець, м. Одеса

Процеси захисту та отримання документів

Доступ до процедури визначення статусу та її якість: Стосовно процедури надання притулку, учасники зауважили особливі труднощі в отриманні послуг перекладача під час відвідування ДМС. Неодноразово згадували і про хабарі, які довелося дати, щоб отримати статус біженця або, довідку про звернення за захистом. Учасники припустили, що високий рівень відмов у наданні статусу особам, якими опікується УВКБ ООН, і які є вихідцями з країн із затяжними конфліктами, таких як Афганістан, Сомалі та Сирія, спричинений відмовою або нездатністю заплатити хабар.

Насильство та експлуатація

Захист від злочинів: Багато учасників розповіли про інциденти у сфері безпеки, пов'язані з ксенофобією. Вони повідомили про погрози, побиття, переслідування, залякування та відсутність захисту з боку органів влади та, зокрема, поліції. Учасники пояснили, що як іноземці вони не можуть отримати захист або допомогу, і тому вирішують не доповідати про переслідування або випадки насильства. Через небажання повідомляти про злочини органи влади справжні масштаби та серйозність багатьох випадків агресії щодо шукачів притулку та біженців залишаються прихованими.

«Мене домагався українець з Троєщини, але навіть якби я звернулася до поліції, що б це вирішило? Це не допоможе. Нас тут зневажають».

Біженка, м. Київ

«Я важко працювала три тижні, але мені нічого не заплатили, і я нічого не могла вдіяти».

Біженка, м. Київ

Базові потреби та необхідні послуги

Учасниці дослідження відзначили проблему залежності від фінансової допомоги УВКБ ООН, що йде на задоволення базових місячних потреб сім'ї. Вони зазначили, що змушені розставляти пріоритети між витратами на орендну плату, їжу та освіту, оскільки часто грошей не вистачає на всі мінімальні потреби. Більшість респондентів визначили орендну плату як найбільший фінансовий тягар та поскаржилися на відсутність у країні державної допомоги на оренду житла.

Доступ до медичної допомоги: Серед проблем доступу до медичного обслуговування деякі групи біженців відзначили мовний бар'єр та зловживання з боку лікарів, які роблять непотрібні медичні втручання, щоб стягнути додаткову зайву плату. Інші вказали незаконні побори лікарів за послуги та допомогу, яка має бути безкоштовною.

Доступ до освіти: Неодноразово учасники скаржилися на корупцію у школах та дискримінацію стосовно їхніх дітей – як з боку персоналу, так і з боку учнів. Молодь стикається із труднощами отримання консультацій та доступу до вищої освіти через обмежений вибір: їм доступні лише технічні або професійні училища з обмеженою кількістю спеціальностей. Більшість дітей-учасників інтерв'ю повідомили, що їхні сім'ї не мають достатньо грошей, щоб вони могли відвідувати позакласні заходи або приєднатися до шкільних поїздок. У той же час молодші учасники поскаржилися на відсутність доступу до базової середньої освіти. Деякі повідомили, що зазнали расистських образ у школі, а також відчули ізоляцію та стрес.

«Мене часто обзивають «нігер» або «чурка», але я роблю вигляд, що не чую цього. Мені ніхто не допомагає. Тому я не хочу ходити до школи».

Хлопчик, 9 років, м. Київ

Розширення можливостей громад і самозабезпечення

Мобілізація громад: Мовний бар'єр є проблемою для багатьох учасників. Недостатнє володіння мовою призводить до ізоляції від місцевої громади, обмежує обізнаність про свої права та можливість отримувати послуги, що особливо стосується жінок. Жінки також відзначили труднощі відвідування мовних курсів через сімейні обов'язки. У деяких випадках вони не можуть дістатися до навчальних центрів, тому що надто далеко живуть, або ж із культурних причин чи міркувань безпеки їх має супроводжувати родич-чоловік. Деякі розповіли, що їм зручніше вчити російську мову замість української. Втім багато респондентів визнали необхідність і підтвердили бажання вивчати українську мову, оскільки вона є державною.

Мирне співіснування з місцевими громадами: Одна група зауважила, що їхні фізичні, релігійні та культурні відмінності ускладнюють їхнє прийняття з боку місцевої громади на тлі упереджень про мусульман як релігійних екстремістів, осіб, які не мають освіти та схильні до скоєння злочинів. Респонденти з країн, які не входять до СНД, зазнали відкритої дискримінації та переслідувань у найбільшій мірі.

Самозабезпечення та засоби до існування: Питання самозабезпечення та можливостей знайти засоби для існування виявилися надзвичайно складними для осіб, які вичерпали державну процедуру надання захисту. Щоб вижити, вони погоджуються на неофіційну роботу, що ставить їх під загрозу вимагання із боку поліції та порушень їхніх прав роботодавцями. Через відсутність захисту багато з них вимушені виконувати низькооплачувану роботу, незважаючи на те, що мають освіту, навички та досвід, які могли б дати їм кращі можливості за умови визнання їхнього статусу.

Неодноразово учасники розповідали, що роботодавці часто затримують оплату праці через неофіційний характер їхньої зайнятості та неможливість звернутися до органів влади, щоб доповісти про роботодавців. Це посилює вразливість таких осіб до експлуатації. Як правило, доступна для них робота є фізично важкою, низькооплачуваною та нестабільною. Економічна ситуація, що склалася в Україні, також вплинула на перспективи працевлаштування. Мала кількість робочих місць і висока конкуренція за вакансії зумовлює низький рівень заробітної плати та несприятливі умови праці.

Хоча учасники бесід про засоби для існування багато говорили про труднощі та негативний досвід, було й декілька прикладів позитивного досвіду. Одна учасниця зі статусом додаткового захисту змогла відкрити власний бізнес, зареєструватися в органах влади як приватний підприємець та отримати водійські права. Однак її випадок залишився винятком із правила.

«Ми відчуваємо себе так, ніби нас не приймають. Ми не можемо знайти друзів. Це дуже важко».

Сомалієць, м. Біла Церква

«Я тут живу та могла б інтегруватися в Україні. Але коли я гуляю з моїм трирічним сином і молоді матері кажуть своїм дітям: «Поглянь, який чорний хлопчик», у мене сльози навертаються, бо я розумію, що мою дитину завжди будуть піддавати дискримінації та ображати. У мого сина тут немає майбутнього».

Жінка-шукач притулку з Судану, м. Одеса

«Я маю ступінь бакалавра з математики та фізики і хотіла б продовжувати навчання. Але я маю забезпечувати свою сім'ю, тому що мої батьки дуже хворі й молодшим братикам та сестричкам потрібен годувальник. Тому я маю працювати замість того, щоб вчитися».

Афганська жінка, 25 років, м. Київ

Довгострокові рішення

Стратегія комплексних рішень: Для тих, хто вичерпав державну процедуру надання захисту, але все ще вважає, що має право вимагати статус біженця або вагому причину залишатися в Україні, ситуація дуже складна. Вони мають обмежений доступ до медичного обслуговування через відсутність документів, що посвідчують особу та не можуть відкрити банківські рахунки. Більш того, перспективи легалізації їхнього статусу в Україні невеликі, адже ДМС, незважаючи на конфлікти, які тривають у рідних країнах заявників, постійно відхиляє справи претендентів, які подали заяви про визнання біженцем *sur place*. Шукачі притулку та біженці визначили переселення як найбільш прийнятне довгострокове рішення, особливо для вихідців з Африки та тих, хто стикається з серйозною дискримінацією та расизмом.

Можливість інтеграції: Визнані біженці стверджують, що на практиці для них можливість набуття українською громадянства є обмеженою. Для інших осіб, якими опікується УВКБ ООН, існує невідомість щодо подовження статусу особи під додатковим захистом по закінченні його п'ятирічного строку дії, а також відсутність доступу до набуття українського громадянства. Деякі учасники також відзначили труднощі, пов'язані з реєстрацією місця проживання. Незважаючи на ці проблеми, деякі групи біженців з Афганістану та Сирії пояснили, що змогли знайти роботу й забезпечити себе та свої сім'ї. Проте процедури, які легалізують їхній статус і дозволяють здійснювати офіційну економічну діяльність, є бюрократичними; інформацію важко отримати. Також проблемою для цих біженців є мовний бар'єр, який утримує їх від наміру інтегруватися у місцеве суспільство. Особи зі статусом додаткового захисту та ті, хто створив сім'ї та міцні стосунки в Україні, розчаровані бюрократичним процесом, який заважає їм отримати більш довгостроковий правовий статус. Процедурну вимогу відмовитися від додаткового захисту, покинути країну, знову подати заяву на в'їзд, а потім подати заяву на громадянство учасники колективної оцінки найчастіше згадували як чинник, який не дає їм розглядати місцеву інтеграцію як довгострокове рішення.

«Що станеться, коли термін дії документа закінчиться? У мене відберуть статус або знову будуть розглядати мою справу більше року, а потім навіть, можливо, і відмовлять? Як я можу зараз почати власну справу? Я не маю права подати заяву на громадянство».

Чоловік з Іраку зі статусом особи, яка потребує додаткового захисту, м. Київ

Рекомендації біженців і шукачів притулку – для уряду України:

1. Забезпечити доступ до якісного усного перекладу на всіх стадіях процедури отримання притулку;
2. Відмінити штрафи за несвоєчасне подання заяви на подовження документів для шукачів притулку та осіб під захистом, або замінити такі штрафи іншими санкціями, які не позбавлятимуть цих осіб можливості звернення до ДМС з метою легалізації їхнього міграційного статусу;
3. Видавати шукачам притулку документи, які дадуть їм змогу належним чином реєструвати своїх дітей, народжених в Україні;
4. Забезпечити, щоб державні постачальники послуг і банківський сектор були поінформовані про видані ДМС документи щодо надання притулку та про законні права власників таких документів;
5. Надавати доступ до курсів української мови з моменту реєстрації шукачів притулку в ДМС;
6. Створити систему, яка зробить можливим визнання кваліфікаційних навичок біженців, які вони отримали поза межами України;
7. Запровадити спрощені процедури та квоти для дітей зі статусом біженця або додаткового захисту для складання українських державних випускних/вступних іспитів (ЗНО).

– УВКБ ООН та партнерським неурядовим організаціям:

8. Повернути програму малих грантів для бізнесу, забезпечити альтернативні місця та час для проведення мовних курсів і збільшити кількість навчальних матеріалів;
9. Допомогати особам, зокрема тим, хто має відповідний правовий статус в Україні, долучатися до адвокаційної діяльності (наприклад, у розробці засобів адвокації, таких як дорожні карти) та збирати кошти (зокрема від співвітчизників у Європейському Союзі або США та від приватних донорів);
10. Допомогати ДМС у створенні та управлінні інтеграційними центрами для проведення зустрічей, обміну інформацією та спільними проблемами, пошуку роботи. До процесу слід долучити місцеві органи влади;
11. Розпочати інклюзивні ініціативи, відкриті для українців і біженців: професійні курси; комбіновані курси англійської та російської мов; кафе, де біженці можуть готувати, зі спільною їдальнею для українців і біженців; інші робочі платформи або відкриті місця, доступні і для українців, і для біженців;
12. Організувати процес мобілізації громад та каналів зв'язку, щоб ефективніше співпрацювати з органами влади, поліцією та ДМС, покращуючи доступ біженців і шукачів притулку до їхніх прав. Дана рекомендація ґрунтується на фокус-групах з деякими високоорганізованими групами біженців, які були добре структурованими та підготовленими до дискусій;
13. Разом з іншими міжнародними партнерами пропагувати включення уроків толерантності до навчальних і освітніх матеріалів у дитячих садках та школах;
14. Розглянути можливість повернення стипендіальної програми DAFI в якості допомоги біженцям в отриманні вищої освіти.

Співробітник УВКБ ООН проводить інтерв'ю з молодою матір'ю у селі Георгіївка, яке сильно постраждало від бойових дій у 2014 році, на непідконтрольній уряду території Луганської області. УВКБ ООН допомогло відремонтувати сотні пошкоджених будинків у регіоні. Фото Петра Шеломовського, УВКБ ООН.

ВПО та особи під ризиком вимушеного переміщення

Умови захисту

Адміністративні установи та їх робота: Що стосується пенсій та соціальної допомоги, учасники звернули увагу на непередбачуваність процедури перевірки, яка здійснюється державними органами, як окрему проблему. Перевірка проводиться у робочий час, що незручно для ВПО, які працюють. Це особливо складно, оскільки процедура вимагає присутності всіх членів родини. Частина переселенців перестала отримувати грошову допомогу ВПО через верифікацію або повідомляють про затримки виплат тривалістю до 6 місяців. Окрім того, переселенці висловлюють розчарування у зв'язку

з недостатньою узгодженістю дій різних державних установ. Це призводить до труднощів із переєстрацією, затримок в отриманні соціальної допомоги, відмови певних органів реєструвати дітей ВПО, які народилися після переміщення, та невідповідності процедур і фізичної перевірки у різних регіонах. Учасники фокус-груп відчували, що зміни у процесі реєстрації та виплаті соціальної допомоги й пенсій за останні роки мали негативний наслідок для ВПО. Становище незахищених верств населення не враховується належним чином, а при розгляді потреб національних меншин (наприклад, ромів) бракує розуміння культурної специфіки.

Непослідовність у застосуванні відповідних законів і підзаконних нормативних актів у різних регіонах створює плутанину та обмежує доступ до послуг. ВПО, які проживають у селах Маріїнського району Донецької області, повідомили, що вони не змогли зареєструватися як переміщені особи, оскільки формально залишаються в межах своїх сіл. Також деякі особи — переселенці з населених пунктів, які не перераховані за наказом Кабінету Міністрів № 1085-р — не можуть претендувати на допомогу, оскільки, на думку державних органів, вони є вихідцями з місць, які не входять до зони, що постраждала внаслідок конфлікту.

«Я можу порівняти наше теперішнє життя з тим, як ми жили у поселенні для депортованих за часів Радянського Союзу, оскільки щомісяця нам потрібно з'являтися до державних органів, щоб підтвердити, що ми досі тут. До нас ставляться як до в'язнів України».

65-річний чоловік, переміщений із Донецька до Харкова

Доступ до правової допомоги та засобів правового захисту: У цілому ВПО мають низький рівень обізнаності щодо своїх прав і пільг. Багато ВПО зацікавлені в отриманні безоплатної правової консультації та допомоги з низки питань про тимчасове припинення виплати пенсій та соціальної допомоги, цільову допомогу для ВПО, отримання спадщини, житло, землю та власність. Через різноманітні зміни до нормативно-правової бази існує значна плутанина з приводу того, де шукати інформацію та як зрозуміти свої права на отримання виплат і процедуру відновлення пенсій і соціальної допомоги. Обговорення підкреслили нестачу чіткої інформації щодо процедур з боку Управління соціального захисту населення, Ощадбанку та Державного пенсійного фонду, а також недостатню координацію дій між різними державними органами.

«У Конституції вказано, що держава повинна захищати нас як громадян, але ми відчуваємо, що ми нікому тут не потрібні. Хоча хто ж ще, як не держава, повинен виплатити нам компенсацію за зруйновані домівки через воєнні дії?»

53-річний чоловік зі Станиці Луганської

«Департамент соціальної політики у кожному місті функціонує за своїми власними правилами, без системи, всюди безлад».

Переселенець, що проживає у Києві

Процеси у сфері захисту прав та отримання документів

Реєстрація актів цивільного стану та отримання документів, що підтверджують громадянський стан: Певні категорії осіб під опікою УВКБ ООН мають обмежений доступ до отримання документів, що підтверджують їхній громадянський стан. Окрім ВПО з Криму, ця проблема особливо стосується переселенців-ромів, які стикаються з дискримінацією при зверненні за державними послугами. Усвідомлюючи упереджене ставлення до себе, вони переважно відмовляються від вирішення своїх проблем.

Насильство та експлуатація

Захист від наслідків збройного конфлікту: ВПО та особи під загрозою внутрішнього переміщення, а також ті, хто проживає поблизу лінії розмежування, скаржаться на брак надійної інформації. Обмін інформацією відбувається через спілкування з друзями, сусідами, соціальні мережі, телебачення, неурядові організації, волонтерів і Управління соціального захисту. Деякі ВПО-роми не вміють читати та писати, що обмежує їхній доступ до інформації. І ВПО, і представникам місцевих громад, які проживають поблизу лінії розмежування, складно отримати державні послуги, наприклад, медичні та фінансові. Тому вони і далі залежать від соціальних виплат, пенсій та гуманітарної допомоги. Головним занепокоєнням для тих, хто проживає біля лінії розмежування, залишаються проблеми безпеки та охорони. Вони також згадують про психологічний тиск, викликаний тривалим станом невизначеності.

Учасники вказали на тривожну тенденцію, коли будинки цивільного населення використовуються у військових цілях. Під час використання військовими майно може постраждати через бої або військовослужбовців, що його зайняли. Розміщення військовослужбовців і зброї у житлових зонах, а також будинках цивільних осіб ставить цивільне населення під загрозу під час боїв. Учасники також повідомили про відсутність можливості отримання компенсації за комунальні послуги, якими користувалися військовослужбовці під час перебування в їхніх домівках. Хоча деякі громади мобілізуються проти присутності військових у житлових зонах, це неможливо зробити всюди.

Перетин пунктів пропуску – це тривала та дорога подорож, під час якої нерідко люди стикаються з корупцією, зокрема на підконтрольній уряду території. Умови на пунктах пропуску є незадовільними, а поведження співробітників прикордонної та митної служб із цивільним населенням згадувалось як таке, що викликає занепокоєння. Учасники згадували запитання з боку Служби безпеки України (СБУ) про причини, з яких вони залишають Донбас, військові втручання або їхній особистий зв'язок із де-факто владою. Одна група зазначила, що, завдяки присутності співробітників міжнародних організацій, таких як УВКБ ООН та ОБСЄ, ситуація покращилася. Чоловікам і неповнолітнім юнакам набагато складніше перетинати пункти пропуску.

«Немає надії повернутися... та й навіть якби ми повернулися, уся територія замінована. Ми боїмося за наших дітей, ми не можемо ризикувати їхнім життям».

25-річна жінка, переміщена з Макіївки до Харкова

Ризик сексуального та гендерно обумовленого насилля: Рівень зацікавленості даною темою був різним. Багато жінок вказують на прийняття насильства, зокрема сексуального та гендерно обумовленого, як «нормального явища», зазначаючи набуту безпорадність перед сексуальним і

гендерним насиллям. Сексуальне та гендерне насильство залишається делікатною темою для обговорення. Учасники деяких груп взагалі відмовляються обговорювати це питання. У громадах переважає позиція, коли в усьому обвинувачують жертву. Жінки з населених пунктів поблизу лінії розмежування повідомили, що вони не знають, де шукати допомоги у випадку побутового чи сексуального насильства. Учасники повідомляли про випадки словесних і фізичних образ жінок, агресивної поведінки щодо дітей з боку військовослужбовців. Жінки та діти, що проживають поблизу лінії розмежування, дотримуються самостійно призначених комендантських годин.

Психологічна травма, бездіяльність, безробіття та невизначеність, породжені конфліктом, є основними причинами зловживання алкоголем серед військовослужбовців і цивільного населення, що часто призводить до збільшення випадків домашнього насилля — згадували учасниці-жінки.

Захист дітей: Мешканці, що проживають поблизу лінії розмежування, підкреслили, що їхні діти мають обмежений доступ до освіти через незадовільну ситуацію з безпекою та пошкоджені будівлі шкіл. Наприклад, одна школа у Красногорівці приймає дітей та вчителів із чотирьох інших зруйнованих шкіл. Деякі учасники скаржилися на знущання над їхніми дітьми в зв'язку з їхнім статусом переселенців або місцем походження. Багато дітей-ромів не ходили до дитячого садка або школи через страх побиття та брак коштів на придбання одягу або на інші шкільні витрати. Учасники повідомляли, що в дитячих садках Києва не вистачає місць для дітей ВПО.

«Є діти та підлітки, яким необхідно зростати і не знати, що таке війна. Але вона вже закарбувалася в наших душах, у наших тілах, ми живемо нею. Ми носимо нашу трагедію у собі».

50-річна жінка, переміщена з Луганська до Харкова

Основні потреби та послуги

Доступ до послуг у сфері охорони репродуктивного здоров'я та ВІЛ: Учасники заявляли, що суттєво збільшились випадки захворювань на інфекції, що передаються статевим шляхом, включаючи ВІЛ/СНІД, а також випадки вагітності серед підлітків. Учасники повідомили, що налагодження «стосунків з військовослужбовцями» могло покращити їхню безпеку.

Послуги для людей з особливими потребами: ВПО з інвалідністю, роми та кримські татари скаржилися на дискримінацію, з якою вони зіткнулися через свою інвалідність, етнічне походження або релігійні погляди. Переміщені представники спільнот ЛГБТ говорять, що агресія та насильство переважно зустрічаються в їхніх рідних регіонах, особливо в Криму. Вони почуваються безпечніше у Києві. Одна трансгендерна пара поскаржилася на неможливість змінити свої імена в усіх документах відповідно до їхньої гендерної ідентичності, що наражає їх на значні ризики у сфері захисту.

Люди з особливими потребами та учасники похилого віку описали труднощі, з якими вони зіштовхнулися, намагаючись скористатися фінансовими послугами. Вони пояснюють, що їм доводиться просити інших зняти гроші від їхнього імені. ВПО з Криму зазначили, що в деяких випадках їх вважають такими, що не проживають за місцем переселення, і вони мають обмежений доступ до державних і банківських послуг.

«Нам постійно говорять, що нам надається більше допомоги, ніж будь-якій іншій групі населення в Україні, що уряд і неурядові організації постійно забезпечують нас гуманітарною допомогою. Але ж де вона? Зовсім нещодавно моїм дітям довелося пропускати школу, тому що їм було нічого вдягнути. Тільки завдяки УВКБ ООН тепер у них є зимові куртки та черевики і вони можуть продовжити свою освіту. Я неосвічена, але хочу, щоб у моїх дітей було майбутнє. Ось чому ми виїхали та прибули сюди: щоб виростити наших дітей у мирі та дати їм можливості у житті».

35-річна переселенка ромського походження, переміщена з Донецька до Мерефи

Житло та інфраструктура: Учасники зазначили, що орендовані будинки часто переповнені, для великих родин доступно зовсім мало варіантів житла або й взагалі їх немає, а комунальні послуги є дорогими. Бюрократичні перешкоди разом з недостатньою співпрацею з боку власників житла ускладнюють доступ до субсидій. Учасники згадали, що власникам житла часто не подобаються візити з метою перевірки. ВПО-роми зіштовхуються з дискримінацією під час пошуку житла. Багато ромів живе у напівзруйнованих притулках у сільських місцевостях без побутових зручностей та залишається безсилим перед нечисленними власниками майна, які бажають здавати їм житло.

Також учасники фокус-груп підкресливали відсутність сталих рішень для ВПО, які проживають у місцях компактного проживання, та страх виселення. Умови у місцях компактного проживання в цілому є несприятливими. Учасники обговорення у Щасті та Станиці Луганській скаржилися на те, що орендна плата вища для ВПО порівняно з місцевим населенням, а іпотеки або кредити недоступні, державні соціальні житлові програми відсутні.

«Ми зустрічаємось із потенційними орендодавцями, щоб винайняти квартиру; орендодавці дивляться в паспорт, щоб побачити прописку, і, якщо вона на Донбасі, вони не здають нам житло. Деякі орендодавці навіть не хочуть, щоб ми їх турбували; у своїх оголошеннях вони зазначають: "Ми не здаємо свої квартири сепаратистам!"»

Переселенець із Донецька

Доступ до медичного обслуговування: Громадяни, що проживають біля лінії розмежування, мають обмежений доступ до медичних послуг через пошкодження медичної інфраструктури та недостатню кількість аптек. ВПО похилого віку та іншим особам, що мають проблеми зі здоров'ям, доводиться долати довгі відстані, щоб потрапити на прийом до лікаря та купити ліки. ВПО з інвалідністю говорили, що медицина зі знижками є неефективною, а ліки є для них другим пріоритетом після житла. ВПО в Маріуполі заявили, що вони втратили свою групу інвалідності через те, що не пройшли вчасно обов'язкові медичні огляди.

«Перед початком конфлікту я важко захворіла. За останні три роки я перенесла дві операції у лікарні, і зараз мені потрібно проходити регулярні обстеження у лікаря, який мене лікував. На жаль, я не можу обстежуватися у лікарні у Станиці, оскільки в них немає потрібного обладнання та вузькопрофільних фахівців. Лікарня переїхала до міста Кремінна, куди я не можу їздити, оскільки це дуже далеко та дорого для мене. Тож мені доводиться урізати всі мої витрати, щоб купити ліки».

65-річна жінка зі Станиці Луганської

Доступ до освіти: Неспроможність ВПО сплачувати внески на шкільні потреби, які дозволяють дітям брати участь у шкільному житті та екскурсіях, призводить до виникнення напружених відносин між ВПО та місцевим населенням. Деякі діти зазначили, що їм складно адаптуватися, а інші скаржилися на знущання. Батьки помітили, що діти страждають від наслідків конфлікту та потребують психологічного консультування. Щоб полегшити ці проблеми, батьки намагаються уникати зміни свого місця проживання, щоб не підвищувати рівень стресу в дітей. Шкільні атестати, видані де-факто владою, не визнаються в Києві. Учасники згадали про переведення студентів із Криму та надання коштів для студентів-переселенців із Донбасу та Криму, як про позитивні зрушення.

«Моє життя зараз проходить за прямою лінією: від мого університету до квартири, яку я винаймаю. Поруч живуть солдати; я намагаюся уникати зустрічей із ними. У мене немає ані інтернету, ані грошей сплачувати за нього. Єдина розвага — моя гітара. Я вчуся грати самостійно та не можу дозволити собі вчителя. Тут немає місць, куди б можна було сходити, окрім парку».

19-річний студент, переміщений з Луганська, який навчається в Старобільському університеті

Розширення можливостей громад і самозабезпечення

Мобілізація громад: Багато учасників відзначили, що органи місцевого самоврядування рідко залучають ВПО до процесів прийняття рішень, особливо у більших містах.

Мирне співіснування з місцевими громадами: Деякі учасники скаржилися на маргіналізацію або ізоляцію від місцевих громад і висловлювали свій страх бути звинуваченими у конфлікті.

«Місцеві діти ненавидять наших дітей, тому що їхні родичі були мобілізовані до армії та поранені чи загинули».

«Раніше ми говорили людям, що ми з Дагестану, щоб вони розмовляли з нами, як з нормальними людьми. Оскільки тут люди знають, що ми — роми з Донецька, я боюсь виходити надвір з моїми дітьми. Місцеві діти обзивають моїх дітей поганими словами та б'ють їх; вони називають нас "брудними біженцями"».

ВПО ромського походження з Донецька, що проживає у Києві

Самозабезпечення та засоби до існування: Деякі учасники повідомили про дискримінацію під час пошуку роботи у зв'язку з їхнім статусом ВПО. Деякі мешканці міст у Донецькій області стали безробітними після пошкодження газопроводу у 2014 році, яке призвело до закриття місцевих підприємств. Конфлікт залишив заводи зруйнованими або недіючими. Ведення сільського господарства та садівництва допомагає багатьом ВПО, проте наявність вибухонебезпечних залишків війни (ВЗВ) значно обмежує таку діяльність. Мешканці деяких сіл поблизу лінії розмежування не могли їздити на роботу через самостійно призначені комендантські години. ВПО, які займаються підприємницькою діяльністю у Херсоні та Кропивницькому, згадували про труднощі у випадку відкриття нового підприємства або пошуку роботи, яка б відповідала їхньому попередньому досвіду та освіті. ВПО також

важко знайти роботу, оскільки багато роботодавців вважають їх тимчасовими мешканцями і надають роботу переважно місцевому населенню. Переселенці-рома зіштовхуються з дискримінацією під час пошуку роботи.

Жінкам з дітьми особливо важко працювати через недостатню кількість закладів догляду за дітьми або підтримки інших членів сім'ї. Жінки поскаржилися на те, що їхня діяльність обмежена виконанням обов'язків по домашньому господарству та доглядом за дітьми.

«Робота — це найбільша проблема; молоді дівчата з вищою освітою працюють тут прибиральницями. Ми готові до будь-якої роботи, але знайти тут роботу в моєму віці неможливо».

53-річна жінка, м. Щастя

Довгострокові рішення

До цього часу уряд ще не прийняв комплексну стратегію довгострокових рішень для ВПО. Всі учасники висловилися з приводу стану невизначеності щодо їх майбутнього, що викликає значний стрес через три роки після початку конфлікту. Деякі переселенці висловили бажання інтегруватися в місцеву громаду. Проте відсутність ініціатив із боку уряду на підтримку інтеграції створює напругу в спілкуванні з місцевими громадами, які вважають присутність ВПО тимчасовою. Це особливо впливає на доступ ВПО до житла, роботи та освіти.

«Ми цінуємо будь-яку допомогу, яку отримуємо; зараз ми не можемо без неї вижити. Ви не уявляєте, як важко просити про щось, якщо не так давно ти все це мав: дім, роботу, родину... все, що в нас залишилось зараз, — спогади й надії. Останнім часом стало дуже важко тут жити, оскільки багато організацій вважають, що люди, які потребують допомоги, знаходяться тільки в Донецькій та Луганській областях»

44-річна жінка, переміщена з м. Луганська до м. Синельникового Дніпропетровської області

Рекомендації внутрішньо переміщених осіб та осіб під загрозою переміщення – для уряду України:

1. Прийняти прагматичний та динамічний підхід до включення постраждалих внаслідок конфлікту населених пунктів до списку, визначеному у наказі № 1085-р. Необхідно визначити поняття та чіткі критерії, а також передбачити різні форми доказів впливу конфлікту на стан конкретних місцевостей. Також має існувати можливість редагувати список без внесення змін до самого наказу;
2. Забезпечити захист цивільного населення та цивільних населених пунктів від наслідків боїв, артилерійських та інших небезпек, пов'язаних із конфліктом. Потрібно обмежити використання домівок цивільного населення у військових цілях та розміщувати військовослужбовців та військову техніку подалі від житлових зон і громадських місць. Окрім цього, необхідно створити процедуру визначення місць, які були конфісковані у військових цілях, та надавати право їхнім власникам на компенсацію збитків і комунальних витрат протягом перебування військовослужбовців. Необхідно також передбачити можливість надання різних видів доказів на підтримку таких вимог;

3. Створити ефективну процедуру прийому скарг та розгляду звинувачень у неналежній поведінці військовослужбовців поблизу лінії розмежування;
4. Чітко та негайно позначити всі зони, забруднені вибухонебезпечними залишками війни (ВЗВ). Об'єднати зусилля з місцевими відділами цивільно-військового співробітництва (СІМІС) для усунення ВЗВ та організувати тренінги на тему особистої безпеки для мешканців (зокрема тренінги на тему протимінної безпеки для дітей та дорослих);
5. Зняти обмеження щодо перевезення товарів і особистих речей через лінію розмежування;
6. Відновити автобусне та залізничне сполучення з непідконтрольними уряду територіями; покращити сполучення громадського транспорту між населеними пунктами поблизу лінії розмежування;
7. Відновити виплату пенсій мешканцям непідконтрольних уряду територій та запровадити процедуру, яка дозволить отримувати пенсії на непідконтрольних уряду територіях без потреби реєстрації як ВПО. Скасувати прив'язку виплати пенсій до реєстрації ВПО шляхом внесення змін до постанов Кабінету Міністрів № 365, 505, 637 і всіх інших відповідних нормативно-правових актів;
8. Забезпечити повний доступ до пенсій для ВПО, які вирішують інтегруватися та відмовитися від статусу переселенця;
9. Забезпечити єдиний підхід у процесі перевірки для ВПО та інших громадян, які отримують різні види соціальної допомоги; також необхідно враховувати питання захисту персональних даних;
10. Запровадити адміністративні процедури, які дозволяють мешканцям Криму та непідконтрольних уряду територій отримувати документи, що підтверджують громадянський стан. Ці процедури мають бути також доступні для тих, які не можуть дістатися до підконтрольних уряду територій;
11. Забезпечити рівні можливості та усунути дискримінаційні вимоги для ВПО, мешканців Криму та непідконтрольних уряду територій при отриманні біометричних паспортів;
12. Забезпечити доступ ВПО до субсидій на оплату комунальних послуг;
13. Забезпечити доступ до безоплатної правової допомоги у віддалених місцевостях і населених пунктах поблизу лінії розмежування, а також у пунктах пропуску, які знаходяться на лінії розмежування;
14. Створити більше місць у дитячих садках і школах у районах проживання великої кількості ВПО, та виділяти кошти на дітей ВПО з місцевих бюджетів;
15. Надати ВПО право голосувати на місцевих виборах;
16. Затвердити та запровадити стратегію комплексних рішень для ВПО.

— для міжнародних і неурядових організацій:

17. Продовжити проведення інформаційно-роз'яснювальних заходів щодо сексуального та гендерно обумовленого насильства та його наслідків для жінок, чоловіків і їхніх громад, а також щодо потреби у лікуванні психологічної травми осіб, які постійно переживають насильство. Особливу увагу потрібно приділити школярам і студентам, дівчатам і хлопцям підліткового віку, а також військовослужбовцям поблизу лінії розмежування;
18. Продовжувати адвокаційну роботу з Міністерством соціальної політики, Ощадбанком та Пенсійним фондом щодо покращення та прискорення процесу (пере)реєстрації, застосування

відповідних законів на рівних умовах, а також створення покращення умов прийому ВПО, зокрема ВПО з особливими потребами;

19. Сприяти залученню модераторів-рома до співпраці із місцевими органами соціального захисту. Це допоможе гарантувати доступ до соціальних виплат та пенсій, а також до видачі документів, що підтверджують громадянський статус, надаючи інформацію щодо того, як і куди звертатись;
20. Проводити адвокаційну діяльність із урядом для запровадження житлової політики і вирішення основних проблем ВПО, включаючи соціальне житло для вразливих категорій ВПО та компенсацію за зруйновані та пошкоджені будинки;
21. Продовжувати роботу для покращення доступу до отримання документів, що підтверджують громадянський статус, і врегулювання питань видачі ВПО документів на житло, землю та власність;
22. Покращити розповсюдження корисної інформації для ВПО на пунктах пропуску на лінії розмежування, особливо про правову та інші види допомоги, зміни до законодавства, які впливають на їхнє життя, і розклад руху громадського транспорту;
23. Добиватися від міжнародних та національних фінансових установ створення доступних кредитних програм для вразливих категорій населення, включно з ВПО, які мають потребу у постійному житлі;
24. Продовжувати підтримку центрів безоплатної правової допомоги шляхом проведення тренінгів та надання технічної допомоги;
25. Покращувати доступ до медичних послуг, зокрема, підтримувати створення мобільних медичних бригад із вузькопрофільними фахівцями у місцях поблизу лінії розмежування;
26. Сприяти розвитку толерантності та різноманіття та створюючи сприятливі умови для соціальної згуртованості, зокрема шляхом відкриття громадських центрів і проведення соціальних заходів для місцевого населення та ВПО.

Галина, 79 років, підписує документи про отримання вугілля у селі Луганське Донецької області. У середині січня 2017 р. представники УВКБ ООН відвідали села поблизу лінії розмежування на сході України, щоб передати вугілля місцевим громадам. Їх життя ускладнюється взимку через брак грошей, паливних матеріалів та зимового одягу. Багато тутешніх містечок зазнали значних руйнувань. Доведені до розпачу люди часто можуть розраховувати лише на безкоштовну допомогу з паливом, щоб якось пережити довгу і сувору зиму. Фото Євгена Малолетки, УВКБ ООН.

Висновки

Біженці та шукачі притулку прагнуть отримати правовий статус та документи, щоб повноцінно користуватися своїми правами та інтегруватися у місцеве суспільство. Надання правової допомоги є критично важливим для цього процесу. Також важливою є постійна робота з органами державної влади для подолання ксенофобії — головної причини більшості проблем, з якими зіткнулися учасники. Спільна оцінка потреб показала наявність можливостей для мобілізації громад, підтримки осіб під опікою Агентства у самостійному забезпеченні своїх економічних потреб та у розробці стратегій пошуку засобів до існування.

Основними причинами своїх проблем переселенці вважають адміністративні та регулятивні перешкоди, а також брак політичної волі, узгодженості дій та розуміння із боку державних органів влади. Хоча часто ВПО та представники місцевих громад мають подібні проблеми, ті самі громади часто дискримінують переселенців. Через три роки від початку конфлікту більшість переселенців, які взяли участь у фокус-групах, вважають, що вони вже облаштувалися на новому місці. Однак вони характеризують своє почуття стабільності як поверхневе. Нагальними проблемами для них зараз є пошук довгострокових рішень щодо засобів забезпечення існування та житла, доступу до державних послуг та можливості брати участь у вирішенні питань, які впливають на їхнє життя.

Наша робота

ЧОГО МИ ПРАГНЕМО ДОСЯГТИ

Світ, у якому кожна людина, що вимушена залишити свою домівку, може мати краще майбутнє.

НАШЕ ОСНОВНЕ ЗАВДАННЯ

Все, що ми робимо, допомагає захищати людей, які були змушені залишити свої домівки.

ХТО МИ

Управління Верховного комісара ООН справах біженців (УВКБ ООН) — Агентство ООН у справах біженців — є міжнародною організацією, діяльність якої направлена на порятунок життя, захист прав та створення кращого майбутнього для біженців, вимушено переміщених громад і осіб без громадянства.

ЩО МИ РОБИМО

Агентство ООН у справах біженців координує міжнародні зусилля у сфері захисту людей, що були змушені залишити свої домівки через конфлікти та переслідування. Організація надає життєво необхідну допомогу із забезпечення житлом, продуктами харчування та водою, а також допомагає захищати фундаментальні права людини. Агентство працює над створенням рішень, які дозволять людям мати безпечне місце, яке вони можуть назвати домівкою і де вони зможуть мати краще майбутнє. Ми також працюємо, щоб забезпечити отримання громадянства особами без громадянства.

У ЧОМУ ВАЖЛИВІСТЬ НАШОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Щороку мільйони чоловіків, жінок і дітей вимушені полишати свої домівки, щоб уникнути конфлікту та переслідувань. Ми — провідна організація світу, яка займається тим, що підтримує людей, вимушених полишати свої домівки, і осіб, позбавлених громадянства. Ми присутні вже у понад 125 країнах, використовуючи свій досвід для захисту та опікування близько 64 мільйонами людей.

УКРАЇНА

СПІЛЬНА ОЦІНКА ПОТРЕБ 2017

Звіт про проведення у 2017 році спільної оцінки потреб біженців, шукачів притулку та внутрішньо переміщених осіб в Україні.

Липень 2017

УВКБ ООН Україна

вул. Лаврська, 16, м. Київ, 01015, Україна

Тел.: +380 44 288 97 10

Електронна пошта: ukrki@unhcr.org

www.unhcr.org.ua

 www.unhcr.org.ua

 UNHCRKyiv

 UNHCRUkraine